

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Kliimaminister
määrus
algtekst-terviktekst
15.03.2024
RT I, 12.03.2024, 3

Ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse mahu ning maksumuse määramise kord

Vastu võetud 06.03.2024 nr 15

Määrus kehtestatakse [ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse](#) § 43 lõike 3 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Käesolev kord reguleerib ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse mahu ning ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse maksumuse määramist.

(2) Käesoleva määruse tähenduses mõistetakse ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse mahu all ebaseaduslikult tarbitud joogivee kogust ning ebaseaduslikult ärajuhitud reovee, sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee kogust.

§ 2. Teenuse ebaseadusliku kasutamise akti koostamine

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ebaseadusliku kasutamise tuvastamisel koostab vee-ettevõtja esindaja akti nimetatud teenust ebaseaduslikult kasutanud isiku või tema esindaja juuresolekul.

(2) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult kasutanud isik või tema esindaja ei viibi akti koostamise juures või keeldub aktile allkirjutamisest, koostatakse akt võimalusel erapooletu tunnistaja juuresolekul.

§ 3. Teenuse ebaseadusliku kasutamise aktis sisalduvad andmed

(1) Akti märgitakse järgmised andmed:

- 1) akti koostamise aeg ja koht ning selle vee-ettevõtja nimi ja aadress, kelle esindaja akti koostab;
- 2) akti koostanud isiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;
- 3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult kasutanud isiku nimi ja kontaktandmed või tema esindaja nimi, kontaktandmed ning andmed tema volitusi tõendava dokumendi kohta juhul, kui need andmed on akti koostajale teada;
- 4) tunnistaja olemasolul tema nimi ja kontaktandmed, kui akt koostatakse vastavalt käesoleva määruse § 2 lõikes 2 sätestatule tema juuresolekul;
- 5) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ebaseadusliku kasutamise asukoht;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ebaseadusliku kasutamise kirjeldus ja võimalusel skeem;
- 7) informatsioon ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lepingu tingimuste rikkumise ja teenuse ühenduse katkestamise kohta juhul, kui teenuse osutamise leping on sõlmitud.

(2) Aktile lisatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult kasutanud isiku või tema esindaja seletuskiri. Seletuskirja lisamise kohustus on üksnes selle olemasolul.

(3) Aktile kirjutavad alla selle koostaja, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult kasutanud isik või tema esindaja või nende puudumisel tunnistaja.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult kasutanud isiku või tema esindaja aktile allkirjutamisest keeldumise korral nõutakse temalt kirjalikku seletust. Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult kasutanud isik või tema esindaja keeldub kirjaliku seletuse andmisest, teeb akti koostaja aktile sellekohase märke.

(5) Ebaseadusliku ühisveevärgi ühenduse katkestamine vee-ettevõtja poolt on lubatud pärast seda, kui on ebaseadusliku ühenduse tuvastamisest ja katkestamise vajadusest teavitatud kohaliku omavalitsuse üksust, kellele on antud mõistlik tähtaeg ebaseadusliku ühenduse kaudu teenust tarbinud isikutele puhta joogivee kättesaadavuse korraldamiseks muul viisil vastavalt veeseaduse §-s 88 sätestatule. Ühiskanaliseerimise ühenduse katkestamine on lubatud pärast seda, kui on tagatud keskkonna saastumise vältimine.

(6) Kui tuvastatakse ebaseaduslik reovee ärajuhtimine sademeveekanaliseerimiseks, siis on akti koostaja kohustatud viivitamata teavitama reostusjuhtumist Keskkonnaametit.

§ 4. Ebaseadusliku ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutuse kestuse määramine

(1) Ebaseadusliku ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutuse kestus käesoleva määruse §-s 5–8 sätestatud koguse arvutamisel on selgelt tõendatav ajavahemik alates päevast, mil ebaseaduslik ühendus rajati, kuni ebaseadusliku ühenduse sulgemise päevani, kuid mitte üle 12 kuu.

(2) Kui ebaseadusliku teenuse kasutuse algus- ja lõppaega ei ole võimalik kindlaks teha, loetakse ebaseadusliku ühenduse kestuseks 12 kuud.

(3) Ajutise ühenduse puhul tuletõrje hüdrantidest võetakse ebaseadusliku ühenduse kestuseks maksimaalselt üks ööpäev.

§ 5. Ebaseaduslikult kasutatud joogivee koguse määramine

(1) Füüsilisest või juriidilisest isikust tarbija puhul, kelle tarbitavat joogi- või reovee kogust mõõdetakse veearvestiga, leitakse ebaseaduslikult kasutatud joogivee kogus järgmise valemiga:

$$V_{\text{vesi,ebas}} = k \times V_{\text{arv}}, \text{ kus}$$

$V_{\text{vesi,ebas}}$ – ebaseadusliku joogivee kasutamise kogus (m^3);

k – koefitsient, $k = 10$;

V_{arv} – ebaseadusliku veekasutuse perioodil arvestiga mõõdetud joogi- või reovee kogus (m^3).

(2) Kui füüsilisest isikust tarbija tarbitavat joogi- või reovee kogust ei mõõdetata veearvestiga või tegelikud tarbimise kogused puuduvad, leitakse ebaseaduslikult kasutatud joogivee kogus järgmise valemiga:

$$V_{\text{vesi,ebas}} = k \times q / 1000 \times N \times t, \text{ kus}$$

$V_{\text{vesi,ebas}}$ – füüsilisest isikust tarbija ebaseaduslikult kasutatud joogivee kogus (m^3);

k – koefitsient, $k = 10$;

q – ühe inimese ööpäevane arvestuslik joogivee tarbimine, $q = 100 \text{ L/in/ööp}$;

N – Statistikaameti andmetel omavalitsuse keskmine leibkonna suurus;

t – ebaseadusliku ühenduse kestus ööpäevades (ööp).

(3) Vee-ettevõtjal on õigus muuta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud leibkonna statistilist suurus, kui on tõestatud, et ebaseadusliku ühendusega tarbimiskohas elas ja tarbis ühenduse ajal ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust mõni muu arv leibkonda kuuluvaid inimesi.

(4) Kui juriidilisest isikust tarbija tarbitavat joogi- või reovee kogust ei mõõdetata veearvestiga või tegelikud tarbimise kogused puuduvad, leitakse ebaseaduslikult kasutatud joogivee kogus järgmise valemiga:

$$V_{\text{vesi,ebas}} = \pi D^2 / 4 \times v \times 3600 \times t_1 \times t_2, \text{ kus}$$

$V_{\text{vesi,ebas}}$ – juriidilisest isikust tarbija ebaseadusliku joogivee kasutamise kogus (m^3);

D – ühendustoru või hüdrandi siseläbimõõt (m);

v – arvestuslik voolukiirus, $v = 0,5 \text{ m/s}$;

t_1 – arvestuslik joogivee tarbimise kestus ööpäevades, $t_1 = 12 \text{ tundi/ööp}$;

t_2 – ebaseadusliku ühenduse kestus ööpäevades.

Veearvesti ja veemõõdusõlme plommide rikkumise või eemaldamise või veearvesti näitude moonutamise korral võetakse läbilaskevõime määramisel aluseks veearvesti siseläbimõõt.

(5) Kui ebaseaduslik ühendus ühisveevärgiga või tuletõrjehüdrandiga rajati ajutisena mahuti täitmise ajaks, leitakse ebaseaduslikult kasutatud joogivee kogus järgmise valemiga:

$$V_{\text{vesi,ebas}} = k \times V_{\text{maht}}, \text{ kus}$$

$V_{\text{vesi,ebas}}$ – ebaseadusliku joogivee kasutamise kogus (m^3);

k – koefitsient, $k = 15$;

V_{maht} – täidetud mahuti maht (m^3).

(6) Kui ajutise veevõtu korral tuletõrjehüdrandist ei ole mahuti mahtu võimalik tuvastada või ajutine ühendus rajati veekasutuseks kohapeal, leitakse ebaseaduslikult kasutatud joogivee kogus järgmise valemiga:

$$V_{\text{vesi,ebas}} = t \times q / 1000 \times 3600, \text{ kus}$$

$V_{\text{vesi,ebas}}$ – ebaseadusliku joogivee kasutamise kogus (m^3);

t – ebaseadusliku ühenduse kestus tundides (kuni 24 tundi);

q – hüdrandi läbilaskevõime (L/s).

§ 6. Ebaseaduslikult ärajuhitud reovee koguse määramine

(1) Füüsilisest või juriidilisest isikust tarbija puhul, kelle tarbitavat joogi- või reovee kogust mõõdetakse veearvestiga, leitakse ebaseaduslikult ärajuhitud reovee kogus järgmise valemiga:

$$V_{\text{kanal,ebas}} = k \times V_{\text{arv}}, \text{ kus}$$

$V_{\text{kanal,ebas}}$ – ebaseadusliku reovee ärajuhtimise kogus (m^3);

k – koefitsient, k = 10;

V_{arv} – ebaseadusliku reovee ärajuhtimise perioodil arvestiga mõõdetud joogi- või reovee kogus (m^3).

(2) Kui füüsilisest isikust tarbija tarbitavat joogi- või reovee kogust ei mõõdeta veearvestiga või tegelikud tarbimise kogused puuduvad, leitakse ebaseadusliku reovee ärajuhtimise kogus käesoleva määruse § 5 lõike 2 alusel.

(3) Kui juriidilisest isikust tarbija tarbitavat joogi- või reovee kogust ei mõõdeta veearvestiga või tegelikud tarbimise kogused puuduvad, leitakse ebaseadusliku reovee ärajuhtimise kogus käesoleva määruse § 5 lõike 4 alusel, kusjuures läbilaskevõime leidmiseks võetakse aluseks joogivee ühendustoru või reovee survetoru siseläbimõõt D. Vee-ettevõtjal on õigus kasutada arvestusliku voolukiiruse $v = 0,5$ m/s asemel täpsustatud voolukiirust, mis on leitud reoveepumpla tegelike tehniliste näitajate alusel.

(4) Reovee kogumismahuti tühendamiseks tehtud ajutise ebaseadusliku ühenduse korral leitakse ebaseadusliku reovee ärajuhtimise kogus järgmise valemiga:

$$V_{kanal,ebas} = k \times V_{maht, kus}$$

$V_{kanal,ebas}$ – ebaseadusliku reovee ärajuhtimise kogus (m^3);

k – koefitsient, k = 15;

V_{maht} – reovee kogumismahuti maht (m^3).

§ 7. Ebaseaduslikult ärajuhitud sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee kogus

(1) Kui tegelikud ühiskanalisatsiooni juhitud vee kogused on vaakumkanalisatsiooni automaatikasüsteemis tuvastatavad ja mõõdetavad, leitakse ebaseaduslikult ärajuhitud sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee kogus järgmise valemiga:

$$V_{sade,ebas} = k \times V_{vaakum, kus}$$

$V_{sade,ebas}$ – ebaseadusliku sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise kogus (m^3);

k – koefitsient, k = 10;

V_{vaakum} – ebaseadusliku sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise perioodil vaakumkanalisatsiooni automaatikasüsteemis tuvastatud ja mõõdetud sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee kogus (m^3).

(2) Kui tegelikud mõõtmisandmed puuduvad, leitakse ebaseadusliku teenuse kasutamise kogus 10-kordse arvestusliku pinnasevee kogusena tarbimiskoha territooriumilt kogu kinnisasja territooriumi piires järgmise valemiga:

$$V_{pinnas,ebas} = k \times (k_{kõvapinnad} \times S_{kõvapinnad} + k_{muud} \times S_{muud}) \times h / 365 \times t, kus$$

$V_{pinnas,ebas}$ – ebaseadusliku pinnasevee ärajuhtimise kogus (m^3);

k – koefitsient, k = 10;

$S_{kõvapinnad}$ – kõvapindade pindala (m^2);

S_{muud} – muude pindade pindala (m^2);

$k_{kõvapinnad}$ – äravoolutegur kõvapindadelt (katused, asfalt, betoon ja tihedate vuukidega kivisillutis),

$k_{kõvapinnad} = 1$;

k_{muud} – äravoolutegur muudelt pindadelt (muru, kruus, killustik, aed, park, katteta maa, mets jms), $k_{muud} = 0,15$;

h – Eesti keskmine aastane sademete kogus Riigi Ilmateenistuse (Keskkonnaagentuur) andmetel (h = 0,662 m/a);

t – ebaseadusliku ühenduse kestus ööpäevades.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 toodud kõvapindade ja muude pindade mõõdistamine peab vastama majandus- ja taristuministri 14. aprilli 2016. a määruses nr 34 „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistamisele esitatavad nõuded“ kehtestatud nõuetele topo-geodeetilisele uuringule või teostusmõõdistamisele.

§ 8. Piirväärtusi ületava ärajuhitava reovee koguse määramine

(1) Kui juriidilisest või füüsilisest isikust tarbija juhüb ühiskanalisatsiooni, ka lepingulise liitumispunkti kaudu, reovett, mille ohtlike ainete või muude saastenäitajate sisaldused ületavad õigusaktiga sätestatud või teenuslepingus määratud piirväärtusi, käsitatakse seda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 43 lõike 1 punkti 7 alusel ebaseadusliku reovee ärajuhtimisena.

(2) Kui tarbija poolt ühiskanalisatsiooni juhitud reoveekogus on mõõdetud kas vee- või kanalisatsioonitorustikule paigaldatud veearvesti näidu alusel, võrdsustatakse ebaseadusliku reovee ärajuhtimise kogus 10-kordse ebaseadusliku reovee ärajuhtimise perioodil tarbitud teenuse kogusega, nagu on käesoleva määruse § 6 lõikes 1 sätestatud.

(3) Kui ühiskanaliseerimise juhitud reoveekogused ei ole mõõdetud, lähtutakse füüsilise isiku puhul käesoleva määruse § 6 lõikes 2 esitatud arvutuskäigust ja juriidilise isiku puhul § 6 lõikes 3 esitatud arvutuskäigust.

§ 9. Ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanaliseerimise teenuse maksumuse määramine

(1) Ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanaliseerimise teenuse maksumuse määramisel lähtutakse käesoleva määruse §-des 5–7 sätestatud meetodikate alusel arvestatud ebaseaduslikult tarbitud teenuse kogusest ning piirkonnas kehtivatest ühisveevärgi ja -kanaliseerimise teenuse tasudest koos käibemaksuga.

(2) Kui ebaseaduslikult tarbitud joogivett oli võimalik ära juhtida ühiskanaliseerimise ning see ei kajastunud kanaliseerimisekorraldustikule paigaldatud reoveearvesti näidu alusel arvestatud ühiskanaliseerimise teenuse maksumuses, lisandub täiendavalt ka maksumus ebaseadusliku reovee ärajuhtimise eest.

(3) Kui reovesi juhitakse ära sademeveekanaliseerimise, lisanduvad ebaseaduslikult kasutatud ühiskanaliseerimise teenuse maksumusele õigusaktide alusel määratud trahvid ja keskkonnatasud.

(4) Juhul kui piirkonnas ei ole kehtestatud eraldi tasu sademevee ärajuhtimise eest, lähtutakse ebaseadusliku sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee juhtimise eest reovee- või sademeveekanaliseerimise maksumuse määramisel piirkonnas kehtivast tasust reovee ärajuhtimise eest.

(5) Piirväärtusi ületava reovee ärajuhtimise koguse maksumuse arvutamisel võetakse arvesse käesoleva määruse §-s 8 toodud meetodika alusel leitud piirväärtusi ületava reovee kogust ja vee-ettevõtja määratud reostusgrupile vastavate ohtlike ainete või muude saastenaõtjate piirväärtusi ületava reostuse tasu arvestamise korda.

(6) Kui ühiskanaliseerimise juhitud reovett, mille ohtlike ainete või muude saastenaõtjate sisaldused ületavad vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas kõige kõrgemale reostusgrupile kehtestatud vastavaid piirväärtusi, on vee-ettevõtjal õigus rakendada täiendavaid õiguskaitsevahendeid.

§ 10. Määruse rakendamine

Käesolevat määrust rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.07.2023.

Kristen Michal
Minister

Keit Kasemets
Kantsler